

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Kleszczowe zapalenie mózgu - zaszczep się zamiast leczyć

Jak podkreśliła dr Ewa Duszczyk z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, w drugiej połowie kwietnia wzrasta aktywność kleszczy i rośnie ryzyko zarażenia przenoszonymi przez nie chorobami, w tym kleszczowym zapaleniem mózgu (KZM). Najbardziej narażone na KZM są wszystkie te osoby,

które mają bezpośredni kontakt z przyrodą, np. pracujące w lasach, parkach, strażnicy zieleni, myśliwi, posiadacze psów, osoby zajmujące się zbieraniem owoców lasu, rolnicy, a także turyści. Chorują głównie mężczyźni w wieku 40-50 lat.

Schorzenie jest wywoływane przez wirusy z rodziny Flaviviridae. Infekcja nie przenosi się z człowieka na człowieka. Można się nią zarazić głównie przez ukąszenie kleszcza lub drogą pokarmową (np. pijąc zakażone wirusem mleko) oraz - najrzadziej - drogą oddechową (np. śpiąc na sianie i wdychając odchody kleszczy).

Jak oceniła, dr Joanna Zajkowska z Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, doskonałe warunki do rozwoju kleszczy panują w lasach liściastych, w którym powstaje podściółka zatrzymująca wilgoć i żyją liczne zwierzęta będące żywicielami kleszczy, czyli ssaki, ptaki a nawet gady. Ale stawonogi te spotyka się też w sadach, ogrodach, a nawet w wysokiej trawie. KZM jest przenoszony przez kleszcze głównie w krajach Europy Środkowej, Wschodniej i w Azji Północnej. W Polsce występuje przede wszystkim na Warmii i Mazurach.

Choroba może być przenoszona przez każdą postać kleszcza - od larwy, przez nimfę po postać dorosłą. Do zakażenia wirusem dochodzi już w momencie wkłucia się kleszcza. Okres wylegania KZM wynosi od 2 do 28 dni. W pierwszej fazie choroby, która trwa od 1 do 8 dni występują objawy przypominające grypę, jak gorączka (do 38 st. C), nudności, wymioty, bóle głowy, stawów. W 70-80 proc. przypadków w fazie tej dochodzi do pełnego wyzdrowienia.

Ale w pozostałych 20-30 proc. przypadków, głównie u pacjentów z obniżoną odpornością, wirusy pokonują barierę krew-mózg. Dochodzi wówczas do rozwoju drugiej fazy choroby, która objawia się gorączką do 40 st. C, bólami głowy, zaburzeniami świadomości i nastroju, śpiączką, oczopląsem, depresją, porażeniem nerwów czaszkowych lub splotów barkowych i niedowładami. Może nawet dojść do zgonu.

"Niestety, obecnie nie ma leku przeciw wirusowi KZM. Możemy natomiast walczyć z obrzękiem mózgu oraz podawać leki przeciwzapalne i przeciwbólowe. Niejednokrotnie pacjent wymaga rehabilitacji, która może trwać nawet wiele miesięcy" - wyjaśniała dr Duszczyk.

Następstwa choroby, nieraz poważne, występują częściej u osób dorosłych. Według danych Światowej Organizacji Zdrowia, od 35 do 58 proc. pacjentów z KZM jest narażonych na długotrwałe powikłania neurologiczne - uszkodzenia układu nerwowego, niedowład, zaniki mięśni oraz zaburzenia dotyczące sfery psychicznej i umysłowej, jak depresja, zaburzenia pamięci czy koncentracji uwagi. Choroba może wyłączyć pacjenta na wiele miesięcy z życia szkolnego czy zawodowego.

Ze względu na te następstwa znacznie lepiej jest zapobiegać KZM, podkreślała dr Duszczyk. W tym celu należy ubierać się odpowiednio grubo i szczelnie na wyprawy do lasu, a po powrocie z niego wziąć silny prysznic, zastosować do mycia gąbkę i dokładnie obejrzeć ciało (kleszcze lubią miejsca wilgotne o cienkiej skórze). Bardzo wiele może zależeć od szybkiego i umiejętnego usunięcia kleszcza - nie należy w tym celu smarować go tłuszczem, ani wyciskać, a jedynie wyciągnąć pionowo w górę za pomocą pęsety. Wskazane jest też stosowanie repelentów, czyli preparatów odstraszających owady.

Jednak, najskuteczniejszą metodą prewencji KZM jest szczepienie. W Polsce jest ono zalecane przez Główny Inspektorat Sanitarny, zwłaszcza osobom z grup wysokiego ryzyka. Aby uzyskać odporność na kilka lat trzeba wziąć trzy dawki szczepionki przeciw KZM. A następnie po 3 latach dawkę przypominającą, którą powtarza się w zależności od wieku co 3-5 lat.

Niestety jedna dawka preparatu kosztuje 80 zł. Szczepienie nie jest refundowane.

[PAP - Nauka w Polsce, Joanna Morga](#)

<https://laboratoria.net/aktualnosci/5031.html>

01-06-2026

[Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał](#)

Sam czas spędzony przed ekranem nie jest najlepszą miarą ryzyka.

01-06-2026

[Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę](#)

Dotyczy działań komunikacyjnych, edukacyjnych oraz popularyzatorskich.

01-06-2026

[10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#)

Między 24 a 28 czerwca zmierzą się z ponad 150 ekipami z 28 krajów.

01-06-2026

Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne

W 2023 r. z tego powodu cierpiało prawie 1,2 mld ludzi na świecie.

01-06-2026

AGH uruchomiła laboratorium

Ze źródłem promieniowania RTG dorównującym synchrotrono.

01-06-2026

UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki

Uczelnie zapowiedziały rozwój kształcenia praktycznego i cyfrowego.

01-06-2026

[W poniedziałek rozpocznie się rekrutacja na Uniwersytet Jagielloński](#)

Najstarsza uczelnia w kraju ma w ofercie 13 nowych kierunków studiów.

01-06-2026

[3 proc. PKB na naukę to nie jest radykalny postulat](#)

To nie jest radykalny cel, ale uniwersalny postulat, który bardzo by Polsce pomógł.

Informacje dnia: [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#) [AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#) [AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#) [AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#)

Partnerzy